

**УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ**

**ПРЕДЛОГ-ПРИЈАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ
ПРОЕКТ**

НАСЛОВ НА ПРОЕКТОТ:	БИБЛИОГРАФИЈА НА ХЕРБАРСКАТА ЗБИРКА НА ШУМАРСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
TITLE OF THE PROPOSED PROJECT	BIBLIOGRAPHY OF THE HERBARIUM OF THE FACULTY OF FORESTRY IN SKOPJE
КРАТОК НАЗИВ НА ПРОЕКТОТ	Херба ШФ
SHORT TITLE OF THE PROJECT PROPOSAL	Herba SF

НАУЧНО - ИСТРАЖУВАЧКО ПОДРАЧЈЕ	4. Биотехнички науки 4.10. Шумарство и хортикултура
ВИД НА ИСТРАЖУВАЊЕ (темелно/апликативно/експериментален развој)	Темелно и апликативно
ВИД НА ПРОЕКТОТ: а) домашен; б) меѓународен; в) со меѓународно учество	Домашен, но со национално и меѓународно значење
КОРИСНИЦИ НА РЕЗУЛТАТИТЕ	<p>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (УКиМ)</p> <p>УКиМ Шумарски факултет-Скопје</p> <p>УКиМ Природно-математички факултет-Скопје</p> <p>ЈУ Природонаучен музеј на Македонија</p> <p>Национални паркови</p> <p>ЈПУЗПП „Јасен“</p> <p>ЈП Македонски шуми</p> <p>Средни стручни училишта</p> <p>Струкови институции и организации (национални и меѓународни, бидејќи ќе биде поставена софтверска апликација на интернет страницата на УКиМ Шумарски факултет-Скопје)</p>
FRASCATI КЛАСИФИКАЦИЈА	4.1.
ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА ПРОЕКТОТ (од - до)	1.IX - 31.XII 2012

		ГЛАВЕН ИСТРАЖУВАЧ	ИСТРАЖУВАЧ - СОРАБОТНИК
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ		Јане Ацевски	Бојан Симовски
ТИТУЛА (назив)		Д-р на биотехнички (шумарски) науки; шумарство и хортикултура; дендрологија и фитоценологија	М-р на биотехнички (шумарски) науки; шумарство и хортикултура; дендрологија и фитоценологија
ПОЗИЦИЈА		Редовен професор, раководител на Катедрата за ботаника и дендрологија	Асистент на Катедрата за ботаника и дендрологија
ИНСТИТУЦИЈА	ИМЕ	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Шумарски факултет - Скопје	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Шумарски факултет - Скопје
	АДРЕСА	бул. Александар Македонски бб МК-1000, Скопје	бул. Александар Македонски бб МК-1000, Скопје
	ТЕЛЕФОН	02/3135033, 02/3165777 (декан)	02/3135033, 02/3165777 (декан)
	FAX	02/3164560	02/3164560
	E-MAIL	dekan@sf.ukim.edu.mk	dekan@sf.ukim.edu.mk

		ИСТРАЖУВАЧ - СОРАБОТНИК	МЛАД ИСТРАЖУВАЧ
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ		Иван Минчев 1947	Божин Трендафилов
ТИТУЛА (назив)		М-р по управување со животна средина; ГИС, далечинска детекција, ЕИА, заштита на земјиштето од ерозија	дипл.шум.инж. (постдипломска специјализација по управување со животна средина)
ПОЗИЦИЈА		Помлад асистент на Катедрата за земјиште и вода	Магистранд по управување со животна средина
ИНСТИТУ	ИМЕ	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Шумарски факултет - Скопје	Медитерански агрономски институт во Ханија (Р. Грција) (Mediterranean Agronomic Institute of Chania)
	АДРЕСА	бул. Александар Македонски бб МК-1000, Скопје	Alsyllo Agrokepiou, PO Box 85 Chania 73100, Crete, Greece

ТЕЛЕФОН	02/3135033, 02/3165777 (декан)	+30 28210 35000
FAX	02/3164560	+30 28210 35001
E-MAIL	dekan@sf.ukim.edu.mk	info@maich.gr

	МЛАД ИСТРАЖУВАЧ	МЛАД ИСТРАЖУВАЧ
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	Никола Атанасов	
ТИТУЛА (назив)	дипл. инж. по озеленување и унапредување на животната средина	
ПОЗИЦИЈА	Раководител за проекти	
ИНСТИТУЦИЈА	ИМЕ	ДРЕН - здружение на студенти на Шумарски факултет
	АДРЕСА	Шумарски факултет бул. Александар Македонски бб МК-1000, Скопје
	ТЕЛЕФОН	02/3135033 л.143; 070/795664
	FAX	02/3164560
	E-MAIL	dren@sf.ukim.edu.mk

ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОЕКТОТ И ИЗВОР НА СРЕДСТВА

Сопствено учество - ИНСТИТУЦИЈА	
Учество од други институции	
Учество од меѓународни институции	
УНИВЕРЗИТЕТ „Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ	250.000
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА:	250.000

СОГЛАСНОСТ ОД ИНСТИТУЦИЈА ДОМАКИН НА ПРОЕКТОТ КАКО И ИНСТИТУЦИИ УЧЕСНИЦИ ОД ЗЕМЈАТА, УЧЕСНИЦИ ВО ИСТРАЖУВАЊЕТО:

ПОТПИС НА ГЛАВНИОТ ИСТРАЖУВАЧ & ДАТУМ		28.VI 2012
Во целост се согласувам со содржината на проектот презентирана во овој предлог проект & Изјавувам со целосна одговорност дека содржината на предлог проектот не е користена во претходно одобрени и финансирани проекти на домашно или меѓународно ниво & и дека истиот ќе биде реализиран со средствата побарани за негова реализација согласно приложениот финансов план		
РАКОВОДИТЕЛ НА ИНСТИТУЦИЈАТА	ПОТПИС & ДАТУМ	28.VI 2012
	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	Александар Трендафилов
	ТИТУЛА	Проф. д-р, декан
Изјавувам дека содржината на проектот презентирана во овој предлог проект, насловот на проектот и неговата финансиска структура се презентирани и одобрени од страна на Наставно-научниот совет, односно колегиум на Институцијата домаќин & и дека истиот ќе биде реализиран со средствата побарани за негова реализација согласно приложениот финансов план		

Прилог 1

КРАТКА БИОГРАФИЈА НА ГЛАВНИОТ ИСТРАЖУВАЧ

Биографски податоци

Проф. д-р Јане Ацевски е роден на 26.V 1963 година во Скопје, каде што завршил основно и средно образование. Дипломирал на Шумарскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 1990 година. По завршувањето на студиите, во 1992 година се запишал на постдипломски студии од областа дендрологија и фитоценологија на Шумарскиот факултет во Скопје и едновременно се вработил како помлад асистент на Катедрата за ботаника и дендрологија. Во 1996 година магистрирал на тема „Дендрофлористички карактеристики на северните делови на Караџица“. Истата година запишал докторски студии. Во следната 1997 година бил избран во соработничко звање - асистент. Во 2000 година ја одбрал докторската дисертација со наслов „Дендрофлористички карактеристики на планинскиот масив Галичица“ и бил избран во наставно звање - доцент.

Во звањето вонреден професор бил избран во 2005 година, а од 2010 година е редовен професор на група наставна програма ботаника и дендрологија.

Од 2002 година до сега е раководител на Катедрата за ботаника и дендрологија и на II циклус на студии од областа дендрологија и фитоценологија на Шумарскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во досегашната работа самостојно или со други автори учествувал во подготвување и изработката на повеќе наставно-образовни, научноистражувачки и стручно-апликативни активности.

Учествувал во повеќе комисији и тела на Шумарскиот факултет во Скопје и во комисији и тела од стручната област во други институции.

Активно ги владее рускиот и делумно англискиот јазик и ја користи компјутерската техника.

Научноистражувачка дејност

Од изборот во звањето вонреден професор до сега, д-р Јане Ацевски изготвил сам или како соработник со други автори повеќе од 15 национални и меѓународни научни и стручни трудови, а на еден од нив бил главен истражувач на научноистражувачкиот проект.

Стручно-апликативна дејност

Д-р Јане Ацевски, од изборот во звањето вонреден професор до сега изготвил самостојно или како соработник со други автори вкупно 10 стручно-апликативни трудови, односно студии, елаборати, проекти, програми, планови, стручни рецензии и решенија.

Објавени трудови во последните 5 години

	Автор-и	Година	Наслов на Трудот	Објавен во	Домашно списание	Странско списание	**Меѓуна родно списание	Фактор на влијание
1	Acevski, J., Simovski, B.	2011	Forest Associations of the National Park Mavrovo in the Republic of Macedonia (<i>in print</i>)	International conference Integrated Management of Environmental Resources. Suceava, Romania. Conference programme p.4.			*	
2	Brus, R., Ballian, D., Zhelev, P., Pandža, M., Bobinac, M., Acevski, J., Raftoyannis, Y., Jarni, K.	2011	Absence of geographical structure of morphological variation in <i>Juniperus oxycedrus</i> L. subsp. <i>oxycedrus</i> in the Balkan Peninsula	University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Forestry and Renewable Forest resources, Ljubljana, Slovenia.			*	*
3	Ацевски, Ј., Симовски, Б.	2009	„Сукцесивни процеси на старите моликови шуми на локалитетот ‘Бегова Чешма’ во Националниот парк ‘Пелистер“	Шумарски преглед на Шумарскиот факултет во Скопје. Скопје. Год.42, стр.140-146.	*			
4	Манџуковски, Д., Ацевски, Ј., Јованов, Т.	2009	„Проширување на ареалот на моликата (<i>Pinus peuce</i> Griseb.) во Република Македонија“	Шумарски преглед на Шумарскиот факултет во Скопје. Скопје. Год.42, стр.155-162.	*			

5	Манџуковски, Д., Ацевски, Ј.	2007	„Некои ендемични и ретки дендровидови од Градиштанска Планина“	Меѓународе н симпозиум „Одржливо шумарство- проблеми и предизвици / Перспектив и и предизвици во дрвната индустрија“. Јубилеен зборник на трудови на Шумарскиот факултет во Скопје. Охрид. стр.114-119.	*			
---	---------------------------------	------	--	--	---	--	--	--

Проекти: домашни и меѓународни

	Раководител/ учесник	Година	Наслов на проектот	Домашен	Меѓународен
1	Ацевски, Ј., Симовски, Б. (член на експертски тим, експерт за шумски екосистеми)	2010	„Шумски фитоценози во Националниот парк ‘Маврово’“, Проект „Заштита на животната средина, просторно планирање и промоција на одржлив еко- туризам во Националниот парк Маврово“.UCOD EP, Скопје.		*
2	Ацевски, Ј. (член на експертски тим, област шумски екосистеми и вегетација, влијанија и мерки за ублажување)	2009	Студија за проценка на влијанието врз животната средина - надградба на автопат Е-75, делница Демир	*	

			Капија-Смоквица. Агенција за државни патишта на Република Македонија / Градежен институт „Македонија“, Скопје. Скопје.		
3	Караделев, М., Ацевски, Ј., Колчаковски, Д., Јанчев, С., Костадиновски, М.	2009	Студија за утврдување на природните вредности и просторна идентификација на границите на парк-шумата Водно и карактеристични от пејзаж Гази Баба. Град Скопје, Унига Стил ДООЕЛ Скопје.	*	
4	Ацевски, Ј., Симовски, Б., Атанасов, Н., Нетков, Љ., Парлапанов, К.	2008	Програма за избор на дрвни видови на соодветни еколошки месторастења за есенското пошумување во 2008 година. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија. Скопје.	*	
5	Ацевски, Ј. Заменик раководител, член на стручен тим	2007 - 2008	Студија и среднорочна програма на мерки за ревитализација на старата моликова шума во локалитетот „Бегова Чешма“ во Националниот	*	

			парк Пелистер. ЈУНП „Пелистер“, Битола / Швајцарска агенција за развој и соработка (СДЦ) Шумарски факултет во Скопје		
--	--	--	--	--	--

**ПРЕДЛОГ-ПРИЈАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИ ПРОЕКТ**

НАСЛОВ НА ПРОЕКТОТ:	БИБЛИОГРАФИЈА НА ХЕРБАРСКАТА ЗБИРКА НА ШУМАРСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
TITLE OF THE PROPOSED PROJECT	BIBLIOGRAPHY OF THE HERBARIUM OF THE FACULTY OF FORESTRY IN SKOPJE
КРАТОК НАЗИВ НА ПРОЕКТОТ	Херба ШФ
SHORT TITLE OF THE PROJECT PROPOSAL	Herba SF

Клучни зборови	хербариум, збирка, флора, дендрофлора, дигитализација
Key words	herbarium, collection, flora, dendroflora, digitization

АБСТРАКТ - македонски јазик

Главна цел на овој проект е создавање библиографија на хербарскиот материјал што се наоѓа во хербариумската збирка на УКИМ Шумарски факултет-Скопје. Со инвентаризација на хербариумската збирка ќе се добие преглед на колектираната флора (дендрофлора) во Република Македонија за период од едно столетие (почеток на XX век - до сега). Така класифицираната датотека, подредена по атрибути- локалитет и година на пронаоѓање, научен и народен назив, пронаоѓач и сл. ќе биде дигитализирана, односно обработена во софтвер што ќе биде развиен токму за таа намена. Едновремено, дигитализираната хербарска датотека ќе пружи можност за нејзино пребарување по претходно споменатите атрибути и на тој начин ќе се олесни пристапот до податоци во врска со колектираната хербарска збирка.

Реализацијата на проектот ќе има големо значење за научните работници, особено при вршење на теренски истражувања и компарација со досега извршените истражувања во однос на тековните и идните проучувања поврзани со флората и вегетацијата.

Значењето на софтверското решение и реализацијата на проектот во целина е дотолку поголем поради неговата примена- софтверска интернет апликација на целата хербарска датотека со овозможен отворен пристап за целата научна и стручна јавност до сите внесени параметри.

Проектот претставува почеток на целосна дигитализација на вкупниот хербарски материјал на УКИМ Шумарски факултет-Скопје, односно се предвидува да има продолжение. Креираната хербарска датотека ќе претставува основна база за стекнатите научни теренски податоци и можност за проширување на атрибутите и материјалот со нови информации од година во година, поточно со соодветна обработка на секое ново наоѓалиште/нов вид.

ABSTRACT – ENGLISH LANGUAGE

The main goal of this project is to create a bibliography of the herbal material contained in a herbarium of the UKiM Faculty of Forestry in Skopje. The inventory of the herbal collection will get an overview of the collected flora (dendroflora) in the Republic of Macedonia for a period of a century (beginning of XX century - until now.) Thus the classified file, sequenced in attributes- site and year of retrieval, scientific and common name, collector, etc. will be digitized and processed in software to be developed just for that purpose. Likewise, digitized herbal database will provide an option for search by the aforementioned attributes and thus facilitate access to data about collected herbal collection.

The project will have great significance for scientists, especially when performing field surveys and comparison with surveys conducted so far in terms of current and future research related to flora and vegetation.

The significance of the software solution and the project as a whole is even greater because its appliance- software application on the Internet with the herbarium database included open access to the entire scientific and professional community to all input parameters.

The project is a beginning of a full digitization of the total herbal material of the UKiM Faculty of Forestry in Skopje that is predicted to have a sequel. The herbarium database will be a fundamental basis for the acquired scientific field data and the possibility of expanding the material attributes with new information from year to year, with proper processing of every new site/new species.

ПРЕДЛОГ ПРОЕКТ

ЦЕЛИ

Главна цел на овој проект е создавање библиографија на хербарскиот материјал што се наоѓа во хербариумската збирка на УКИМ Шумарски факултет-Скопје, во надлежност на Катедрата за ботаника и дендрологија. Создавањето регистар на сите хербарски материјали, класифицирани според повеќе параметри (атрибути) е од големо темелно научно значење. Дополнително, развивањето на софтверско решение за приказ на внесените податоци за хербарскиот материјал има големо практично, односно апликативно значење.

За реализација на главната цел се предвидени повеќе задачи: преглед на хербарските примероци, сортирање/регистмирање и класификација на примероците по повеќе забележани параметри (атрибути- локација, научен и народен назив, година, пронаоѓач и сл.), означување на хербарскиот складишен простор со соодветна ознака- број, развивање на софтверско решение со внес на сите утврдени хербарски атрибути и поставување на званичната интернет страница на УКИМ Шумарски факултет-Скопје (со отворен пристап за сите заинтересирани организации/лица).

ДОСЕГАШНИ ИСТРАЖУВАЊА И ДОСТИГНУВАЊА

Досега, природната убавина и богатството со растителни видови биле навистина привлечни за голем број научници од европски и светски рамки, претежно фитоеографи, ботаничари и фитоценолози. Сите тие оставиле голем научен белег на подрачјето на Република Македонија.

Од досегашните теренски истражувања, поточно од авторите и нивните колекции, покрај докажаните научни работници на Шумарскиот факултет во Скопје од областа на флората и вегетацијата, значајно е да се споменат проучувањата на академик Ем (примероци од хербарски материјал од далечната 1911 година), Цеков, Цингов, Ризовски, Андоноски, како и Сошка, Черњавски...

Во поново време, вредно е да се забележат истражувањата и собирање хербарски материјал од страна на Ацевски и Симовски од Катедрата за ботаника и дендрологија.

Сепак, целосна и сеопфатна обработка на хербарскиот материјал на УКИМ Шумарски факултет-Скопје сместена во една единствена база на податоци е уште не постои. Токму затоа, сите досегашни истражувања на флората и вегетацијата, односно собраниот хербарски материјал, пружаат вистинска можност за понатамошно продлабочено проучување и истражување. Тоа значи дека реализацијата на овој проект е уште еден придонес во науката што се занимава со проблематиката на флората во Република Македонија.

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НИВНА ПРИМЕНА

Со инвентаризација на хербариумската збирка ќе се добие преглед на колектираната флора (дендрофлора) во Република Македонија за период од едно столетие (почеток на XX век - до сега). Така класифицираната датотека,

подредена по атрибути- локалитет и година на пронаоѓање, научен и народен назив, пронаоѓач и сл. ќе биде дигитализирана, односно обработена во софтвер што ќе биде развиен токму за таа намена. Едновремено, дигитализираната хербарска датотека ќе пружи можност за нејзино пребарување по претходно споменатите атрибути и на тој начин ќе се олесни пристапот до податоци во врска со колектираната хербарска збирка. Тоа има големо значење за научните работници, особено при вршење на теренски истражувања и компарација со досега извршените истражувања во однос на тековните и идните проучувања поврзани со флората и вегетацијата.

Значењето на софтверското решение и реализацијата на проектот во целина е дотолку поголем поради неговата примена. Имено, на званичната интернет страница на УКиМ Шумарски факултет-Скопје ќе биде прикачена целата хербарска датотека со овозможен отворен пристап за целата научна и стручна јавност до сите внесени параметри.

Проектот претставува почеток на целосна дигитализација на вкупниот хербарски материјал на УКиМ Шумарски факултет-Скопје, односно се предвидува да има продолжение. Креираната хербарска датотека ќе претставува основна база за стекнатите научни теренски податоци и можност за проширување на атрибутите и материјалот со нови информации од година во година, поточно со соодветна обработка на секое ново наоѓалиште/нов вид.

ДИСЕМИНАЦИЈА НА ЗНАЕЊА

Добиените сознанија од овој научноистражувачки проект ќе имаат големо темелно и апликативно значење. Имено, директни корисници на резултатите ќе бидат Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, УКиМ Шумарски факултет-Скопје, УКиМ Природно-математички факултет-Скопје, ЈУ Природонаучен музеј на Македонија, националните паркови, сродните министерства, ЈПУЗПП „Јасен“, ЈП Македонски шуми, средните стручни училишта, струковите институции и организации (национални и меѓународни, бидејќи ќе има отворен пристап до софтверска апликација на интернет страницата на УКиМ Шумарски факултет-Скопје, со што овој проект би добил покрај национално и меѓународно значење). Секако, примената на резултатите треба да биде тесно поврзана и координирана од Катедрата за ботаника и дендрологија на УКиМ Шумарски факултет-Скопје.